

Analiza ekonomiczno- gospodarcza zaktualizowanej listy obszarów objętych wyłączeniami lub ograniczeniami w pozyskaniu

---

17 LIPCA 2024

NADLEŚNICTWO KRYNKI
REGIONALNA DYREKCJA LASÓW
PAŃSTWOWYCH w BIAŁYMSTOKU

O lasach nadleśnictwa

Opis lasów nadleśnictwa

Nadleśnictwo Krynki powstało w 1924 roku, gospodaruje na powierzchni ponad 15 000 ha. Administracyjnie położone jest na terenie dwóch gmin: Krynki oraz Szudziałowo. Lasy nadleśnictwa stanowią część Puszczy Knyszyńskiej oraz grunty położone na wschód do granicy państwa. Od północy graniczymy z Nadleśnictwem Czarna Białostocka, od wschodu z granicą państwa, od południa z Nadleśnictwem Waliły, a od strony zachodniej z Nadleśnictwem Supraśl. Nadleśnictwo składa się z 1 obrębu leśnego: Krynki, podzielone jest na 10 leśnictw.

Aktualny zatwierdzony Plan Urządzenia Lasu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko obowiązuje na okres 01.01.2018-31.12.2027. Obecnie nadleśnictwo jest w 7 roku obowiązywania PUL. Bieżące zaawansowanie realizacji wybranych zadań PUL przedstawia się w następujący sposób:

- Odnowienia na powierzchniach otwartych - 57,2%
- Odnowienia pod osłoną drzewostanu - 33,3%
- Pielęgnowanie gleby na uprawach leśnych - 228,3%
- Pielęgnowanie upraw (CW) - 70,5%
- Pielęgnowanie młodników (CP) - 113,2%
- Użytki rębne (grubizna / pow. manipulacyjna) - 52,8% / 51,5%
- Użytki przedrębne (grubizna / pow. manipulacyjna) - 73,5% / 61,0%
- Pozyskanie grubizny ogółem - 63,4%

Zasoby leśne nadleśnictwa

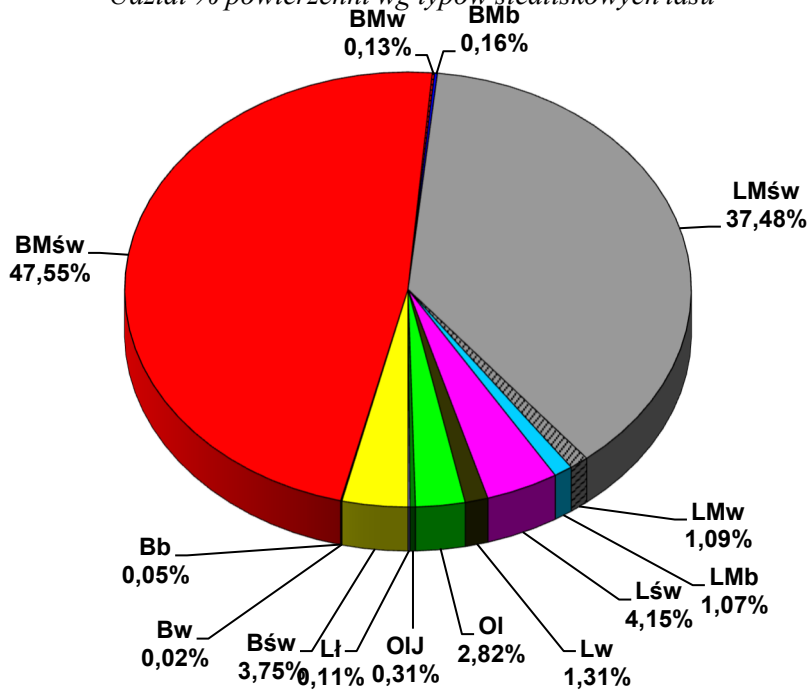
Zasobność Nadleśnictwa Krynki wynosi obecnie 264m³/ha i wzrosła w trakcie obowiązywania PUL o 7m³/ha (z 257m³/ha).

Skład gatunkowy drzewostanów nadleśnictwa wg gatunków panujących przedstawia się w następujący sposób: So – 69%, Św - 9%, Db - 9%, Brz - 6%, a pozostałe gatunki stanowią łącznie prawie 7%.

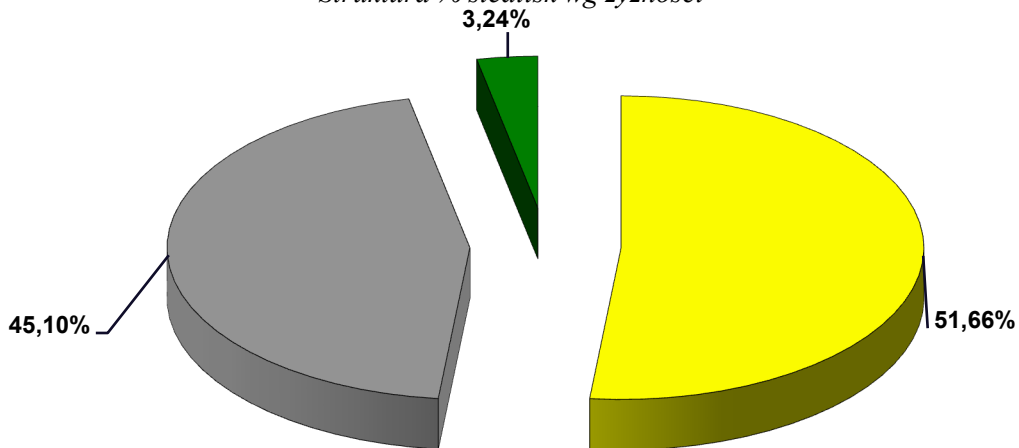
Średni wiek drzewostanów wynosi 54 lata i wzrósł w trakcie obowiązywania PUL o 2 lata.

Udziału siedlisk leśnych w nadleśnictwie przedstawiają poniższe zestawienia:

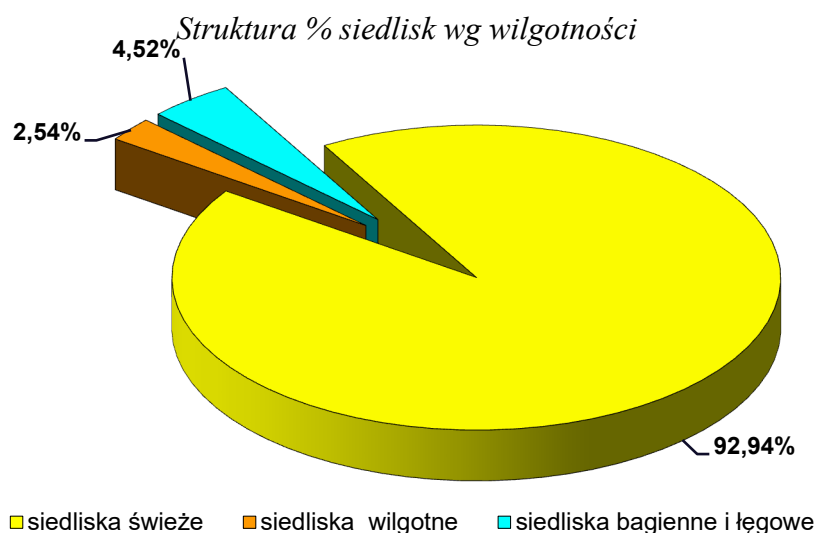
Udział % powierzchni wg typów siedliskowych lasu

Struktura % siedlisk wg żyzności

■ Bory i bory mieszane ■ Lasy i lasy mieszane ■ Olsy, olsy jesionowe i lasy łąkowe

Ochrona przyrody w nadleśnictwie

Nadleśnictwo Krynki gospodaruje na powierzchni ponad 15 000 ha. Są to lasy Puszczy Knyszyńskiej i fragmenty odtworzonej na terenach porolnych Puszczy Kryńskiej. Obecnie Puszcza Knyszyńska jest jednym z najmniej zniszczonych dużych kompleksów leśnych w Polsce. Mimo wielowiekowego użytkowania duża część puszczy zachowała naturalny charakter.

Trwała i zrównoważona gospodarka leśna sprawiła, że dogodne warunki do życia znalazły sobie u nas praktycznie wszystkie zwierzęta bytujące w polskich lasach. Są tu zatem: żubry, jelenie sarny, cietrzewie, żurawie, orły, sokoły, wilki, jenoty i rysie; bardzo licznie reprezentowane są również ptaki śpiewające i owady. Obszar zasięgu terytorialnego cechuje duże bogactwo przyrodnicze. Mamy do czynienia z różnymi formami ochrony przyrody, krajobrazu o zróżnicowanym reżimie ochronnym. Począwszy od rezerwatów przyrody, obszarów chronionego krajobrazu, użytków ekologicznych, pomników przyrody, ochrony gatunkowej roślin i zwierząt, obszarów Natura 2000 po Park Krajobrazowy.

Rezerваты przyrody obejmują obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym.

W naszym nadleśnictwie zostały powołane dwa rezerваты przyrody:

- „Góra Pieszczana” powołany w 1998 roku. Przedmiotem ochrony jest fragment Puszczy Knyszyńskiej z naturalnymi drzewostanami świerkowo-sosnowymi. Głównym typem zbiorowiska leśnego na terenie rezerwatu jest bór mieszany z okazałymi sosnami. Występują tu liczne rośliny objęte ochroną prawną: widłak goździsty, lilia złotogłów, podkolan biały, goździk piaskowy, arnika górską, mącznica lekarska.
- „Nietupa”, rok utworzenia przypada na 1996. Pierwotnym celem ochrony było zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych ostoi bobra w zabagnionej dolinie rzeki Nietupa. Obecnie cel ochrony jest nieaktualny, a bobry liczniej występują poza rezerwatami niż w ich obrębie. Zalewane tereny mają niepodważalny wpływ na stosunki wodne w najbliższej okolicy. Inwentaryzacja przyrodnicza z 2004 roku (A. Czerwiński) wykazała, że na terenie rezerwatu występuje aż pięć typów siedliskowych lasu. Największą powierzchnię zajmuje ols typowy oraz las mieszany bagienny.

W ramach inicjatywy Lasów Państwowych „100 rezerwatów przyrody na 100-lecie Lasów Państwowych” zostanie utworzony nowy rezerwat „Łosiniany”. Jest to kompleks torfowiskowy (7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe

o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk) położony w dolinie Świśloczy (dopływu Niemna), na północ od wsi Łosiniany, przy wschodnim krańcu Puszczy Knyszyńskiej. W granicach obiektu stwierdzono występowanie wielu gatunków rzadkich i chronionych. Spośród roślin naczyniowych na szczególną uwagę zasługuje znaczącej wielkości populacja niebielistki trwałej *Swetria perennis*. Obiekt stanowi również miejsce występowania kilku gatunków storczykowatych: *Dactylorhiza incarnata*, *Epipactis palustris* oraz *Liparis loeselli* (gatunek chroniony na podstawie Dyrektywy Siedliskowej).

W zasięgu administracyjnym znajduje się 19003,87 ha obszaru chronionego krajobrazu „Wzgórza Sokólskie” w tym 6779,79 ha terenów zarządzanych przez nadleśnictwo.

Nadleśnictwo realizuje pakiet zadań związanych z ochroną gatunkową, dotyczącą najcenniejszych unikatowych przedstawicieli flory i fauny.

Nasze strefy ochrony:

W chwili obecnej funkcjonuje pięć stref ochrony cietrzewia *Lyrurus tetricus* stanowiących obecnie kluczowe fragmenty ostoi w tym regionie. Od 2000 roku realizujemy projekty ochrony tego gatunku, do 2017 roku przy współpracy z PTOP a w roku 2017 Decyzją nr 6 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 10.01.2017 roku w sprawie realizacji projektu rozwojowego Lasów Państwowych pt. „Czynna ochrona cietrzewia na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych w Polsce”. Ze środków Funduszu Leśnego realizowana jest w bieżącym roku nowa odsłona projektu Lasów Państwowych „Program czynnej ochrony populacji głuszca i cietrzewia na gruntach będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe”

Kolejnym gatunkiem objętym ochroną strefową jest orlik krzykliwy (*Aquila pomarina*). Ustanowiono 3 strefy ochrony tego gatunku. W celu poprawy biotopu orlika nadleśnictwo rokrocznie wykasza miejsca żerowiskowe w celu poprawy bazy pokarmowej.

Funkcjonuje również strefa bielika (*Haliaeetus albicilla*), która rokrocznie odnotowuje sukces lęgowy ptaków. Powołano również cztery strefy kołowe, trzy dla włośchatki (*Aegolius funereus*), jedną dla sówieczki (*Glaucidium passerinum*).

Pomniki przyrody są pojedynczymi twórcami przyrody żywej i nieożywionej o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej i kulturowej, historycznej czy krajobrazowej. Na gruntach w zarządzie nadleśnictwa znajduje się 5 pomników przyrody: 3 sosny, 1 aleja drzew, i 1 grupa drzew.

Istnieją również 2 użytki ekologiczne: „Bagno Rudaki” oraz użytk „Uroczysko Skrabacinka”. Bagno Rudaki ustanowiono w 2003 roku w celu zachowania unikatowego bagna ze stanowiskami rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt. Uroczysko Skrabacinka powstał w 2009 roku, jego powierzchnia wynosi 99,22 ha. Powołano go w celu zachowania w naturalnym stanie fragmentu Puszczy Knyszyńskiej oraz osobliwości przyrodniczych takich jak: rzadkie zespoły torfowiskowe, zwłaszcza boru świerkowo torfowego.

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 jest systemem ochrony zagrożonych składników różnorodności biologicznej kontynentu europejskiego. W zasięgu naszego nadleśnictwa znajdują się następujące obszary Natura 2000: PLB 200003- Puszcza Knyszyńska, PLH 200006- Ostoja Knyszyńska. Obszary Ostoi Knyszyńskiej oraz Puszczy Knyszyńskiej częściowo pokrywają się.

Spółeczno-ekonomiczny aspekt prowadzonej gospodarki leśnej

Udostępnienie lasu

Turystyczne udostępnienie lasu w Nadleśnictwie Krynki obejmuje swoim zakresem:

- Sieć „Miejsc Postoju Pojazdów” rozmieszczonych na obszarze całej naszej jednostki (30 szt).
- Parking Leśny przy ogrodzie leśnym Silvarium „AUL” 1 szt.
- Dwie wieże widokowe w leśnictwach Ostrów i Sanniki.
- Ogród Leśny „Silvarium” przy siedzibie Nadleśnictwa Krynki.
- Szlaki turystyczne:
  - ✓ Pieszce
  - ✓ Konne
  - ✓ Rowerowe

Ekonomiczne aspekty względem sektora leśno-drzewnego

Usługi leśne

Wartość (netto) i jednocześnie rozmiar zlecanych prac na usługi leśne w ostatnich latach systematycznie rośnie co potwierdzają poniższe dane:

- 2020 rok – 5224544,14zł
- 2021 rok – 5347455,22zł
- 2022 rok – 6503391,09zł
- 2023 rok – 9517195,70zł

W bieżący roku usługi leśne w Nadleśnictwie Krynki realizuje jeden Zakład Usług Leśnych (przy udziale podwykonawców) z którym podpisano 3 umowy na łączną wartość netto 10580833,50zł. Wg dostępnych dokumentów zatrudnienie w ZUL wynosi 29 osób (w tym 4 kobiety).

Sprzedaż drewna w nadleśnictwie

Plan sprzedaży drewna na rok 2024 w Nadleśnictwie Krynki wynosi 81 566m³ w tym puli ofertowej: 72 278m³, puli detalicznej 1 569m³.

Plan sprzedaży [m3]	w tym pula ofertowa (m3)	pula detaliczna (m3)
81 566	72 278	1 569

W roku 2023 sprzedano przedsiębiorcom 72 592,61m³ drewna, spisano 224 umów kupna-sprzedaży. Ilość firm z którymi Nadleśnictwo zawarło umowę wyniosła 94. Nie zawierało umów z kontrahentami prowadzącymi działalność poza granicami kraju.

Ilość drewna sprzedanego przedsiębiorcom (m3)	Liczba podpisanych umów	Ilość firm kupujących na umowy
72592,61	224	94

Sprzedaż detaliczna w 2023 roku wyniosła 3 280,32m³. Zaopatrywaliśmy jednostki wojskowe realizujące zadania na granicy polsko-białoruskiej w ilości 180,45m³ opału.

Ilość drewna sprzedanego w detalu (m3)	w tym drewno na cele opałowe (m3)
3280,32	3173,22

Sprzedaż z podziałem na wybrane grupy w 2023 r.

Sprzedano 26 870m³ drewna wielkowymiarowego (igłaste + liściaste).

Sprzedaż sortymentu średniowymiarowego S2B skupiła się wyłącznie na gatunkach iglastych. Małowymiarowego wyniosła 4 214m³.

W igłaste (m3)	W liściaste (m3)	S2B igłaste (m3)	S2B Liściaste (m3)	S (bez S2b) (m3)	M (m3)
26 341	529	510	0	44 280	4 214

Średnia cena sprzedaży planowana na 2023r. (bez potrzeb własnych wg. Załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 13/2023 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku z dnia 4 maja 2023r.): 300,00zł/m³- została wykonana.

Średnia uzyskana cena drewna (bez potrzeb własnych) za 2023r. w Nadleśnictwie Krynki wyniosła: 306,43zł/m³.

Natomiast cena planowana na rok 2024 wynosi 255zł/m³.

Kryteria aktualizacji obszarów objętych wyłączeniami lub ograniczeniami w pozyskaniu drewna

Kryteria w zakresie obszarów wyłączonych z pozyskania drewna

Leśne obszary cenne przyrodniczo i/lub ważne społecznie, w których nie będą prowadzone działania z zakresu pozyskania drewna i które zostaną wyłączone, bądź już je wyłączono z użytkowania na etapie planowania urzędniowego tj.:

- siedliska bagienne- Bb, BMb, LMb, OL, BGb, BMGb w 3 wariantcie uwilgotnienia,
- siedliska zalewowe- Lł i OIJ w 2 wariantcie uwilgotnienia,
- siedliska priorytetowe,
- użytki ekologiczne,
- powierzchnie wyznaczone w SILP do objęcia szczególną ochroną,
- rezerваты przyrody i powierzchnie będące w trakcie procedury ustanawiania /poszerzania rezerwatu przyrody lub parku narodowego,
- lasy na stromych stokach lub wąwozach,
- zalewiska,
- strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania gatunków objęteochroną całoroczną,
- drzewostany zachowawcze - stare drzewostany przeszłorębne, pozostawione do naturalnego rozpadu,
- obszary leśne nieobjęte gospodarowaniem,
- drzewostany położone na wyspach,
- enklawy,
- Obiekty Światowego Dziedzictwa UNESCO- strefa 1, 2, 3,
- bagna, drzewostany i siedliska unikatowe w skali nadleśnictwa.

Kryteria w zakresie obszarów z modyfikacją gospodarki leśnej

Leśne obszary cenne przyrodniczo i/lub ważne społecznie, w których działania z zakresu pozyskania drewna będą prowadzone w sposób zmodyfikowany t.j:

- drzewostany na siedlisku Bs,
- Wyłączone Drzewostany Nasienne,
- drzewostany położone wzdłuż brzegów naturalnych cieków i zbiorników wodnych iźródłisk- bufor w odległości 30 m od brzegu,
- siedliska wilgotne- Bw, BMw, LMw, Lw, BMwyżw, Lmwyżw, Lwyżw, BWGw, BGw, BMGw, LMGw, LGw;
- siedliska bagienne- OI w 1 i 2 wariantcie uwilgotnienia + otulina wokół siedliskbagiennych,
- remizy, strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania gatunkówobjęte ochroną okresową,
- zabytek archeologiczny,
- otulina parku narodowego i rezerwatu przyrody,
- siedlisko przyrodnicze z przypisanymi zadaniami ochronnymi,
- otulina wokół bagien,

- Obiekty Światowego Dziedzictwa UNESCO- strefa 4,
- drzewostany i siedliska unikatowe w skali nadleśnictwa,
- stałe powierzchnie badawcze.

Mapa obszarów

Mapa prezentująca obszary objęte wyłączeniami oraz ograniczeniami w pozyskaniu - z racji jej obszerności, by była bardziej czytelna stanowi odrębny załącznik do niniejszej analizy.

Powierzchnie wyłączone z użytkowania

Rodzaj chronionego obszaru	Powierzchnia
siedliska bagienne - Bb, BMb, LMb, OL, BGb, BMGb	273,02
siedliska zalewowe -Lł i OIj w 2 wariacie uwilgotnienia	22,19
siedliska priorytetowe -wszystkie podtypy siedliska przyrodniczego	0
pow. wyznaczone do objęcia szczególną ochroną	0
lasy nastromych stokach lub wąwozach	0
zalewiska -obszary zalewane na skutek działalności przyrody np. przez bobry; obszary zalewane na skutek zaprzestania eksploatacji górniczej i zmian w układzie hydrologicznym	13,27
drzewostany zachowawcze - stare drzewostany przesłone, pozostawione do naturalnego rozpadu	0
obszary leśne nieobjęte gospodarowaniem	146,18
drzewostany położone na wyspach	0
enklawy	12,26
drzewostany i siedliska unikatowe w skali nadleśnictwa	0

Powierzchnie w których działania z zakresu pozyskania drewna będą prowadzone w sposób zmodyfikowany

Rodzaj chronionego obszaru	Powierzchnia
drzewostany położone wzdłuż brzegów naturalnych cieków i zbiorników wodnych i źródeł	13,44
siedliska wilgotne -Bw, BMw, LMw, Lw, BMwyżw, Lmwyżw, Lwyżw, BWGw, BGw, BMGw, LMGw, LGw	259,17
siedliska bagienne -OI w 1 i 2 wariacie uwilgotnienia	27,14
otulina wokół bagien	0,05

Dane kontaktowe:

Nadleśnictwo Krynki

Poczopek 6D, 16-113 Szudziałowo

Marek Chilimoniuk - Zastępca Nadleśniczego

tel. 696677514,

e-mail: marek.chilimoniuk@bialystok.lasy.gov.pl

